

چگونگی تدارک و توزیع داروهای قلبی-عروقی

ژنریک از طریق رسانه‌های گروهی، سرعت مقبولیت طرح ژنریک در جامعه پزشکی بسیار چشمگیر بود و تقریباً اظهار نظرهای کتبی واصله خلاصه میشد به مسائل فنی و علمی که در برده زمانی خاص خود کمک بسزائی به تکمیل لیست دارویی کشور نمود.

جلسات اولیه بررسی و اظهار نظر انجمن‌های تخصصی در مورد داروهای معرفی آنها به جامعه پزشکی نه تنها پایان نپذیرفت، بلکه با تشکیل دبیرخانه کمیته فارماکوپه در محل اداره کل نظارت بر امور دارو که بعداً اسم آن به «کمیته بررسی و تدوین لیست دارویی ایران» تغییر یافت کار بررسی و تدوین لیست

مقدمه

طرح ژنریک که با تغییر اسامی تجاری به ژنریک در سال ۱۳۵۸ شروع گردید، در اولین قدم تعداد ۵۷۰ قلم مواد اولیه با نام ژنریک را جایگزین حدود چهار هزار قلم نام تجاری نمود. در مرحله اول برای تعیین اقلام ژنریک جلسات متعددی با شرکت اقشار مختلف داروسازان و انجمن‌های تخصصی پزشکان برگزار شد و تقریباً غالب گروهای تخصصی در مورد داروهای مورد نیاز خود اظهار نظر کردند، بطوریکه بعد از انتشار لیست داروهای

* کارشناس امور دارویی

که داروهای لیست طبق طبقه بندیهای علمی خصوصاً طبقه بندی متدالوں کتاب داروئی Facts and Comparisons داروهای موجود در لیست داروئی ایران شامل

۱۲ گروه درمانی میباشد که عبارتند از:

- ۱- داروهای ضد عفونت
- ۲- داروهای اعصاب
- ۳- داروهای تنفسی
- ۴- داروهای تنفسی
- ۵- داروهای گوارشی
- ۶- داروهای موضعی
- ۷- داروهای هورمونی
- ۸- داروهای قلبی - عروقی
- ۹- داروهای متعادل کننده خون
- ۱۰- داروهای بیولوژیک
- ۱۱- داروهای سرطانی
- ۱۲- داروهای متفرقه

هر گروه از این داروها دارای زیر گروههای مختلف است که بسته بر حسب شماره‌های آینده ضمن درج اسامی داروهای

داروئی ایران دنبال گردید. این کمیته مشکل از مختصین رشته‌های مختلف پزشکی، مختصین صنعت داروسازی و کارشناسان ذیربیط داروئی است که بسته به مورد از اساتید دانشگاهها و انجمن‌های تخصصی جهت اظهار نظرهای نهائی بطور سیستماتیک در طی ده سال گذشته دعوت نموده و جریان امر باعث حذف و اضافه شدن تعداد زیادی از داروها به لیست داروئی ایران گردیده است. با توجه به روند رشد علمی در زمینه دارو قطعاً داروهای قدیمی حذف و اقلام جدید به لیست داروئی افزوده میگردد. نحوه ارائه درخواستها معمولاً از کانالهای مختلف از جمله کارشناسان رده‌های مختلف داروسازی کشور، اساتید دانشگاه‌های علوم پزشکی و شرکتهای داروئی میباشد. درخواست حذف و یا اضافه شدن دارو با آستدلال علمی طی مکاتبه‌ای به کمیته کارشناسی ارجاع داده شده و بعد از بررسیهای علمی در صورت ضرورت در دستور کار کمیته بررسی و تدوین لیست داروئی قرار میگیرد، و بعد از دریافت نظر انجمنهای تخصصی مختلف، اظهار نظر نهائی معمول میگردد. حاصل جلسات در صورت اضافه شدن دارو به لیست داروئی ایران به معاونت برنامه ریزی اداره کل امور دارو جهت تعیین پیش‌بینی نیاز داروهای جدید و شرکت وارد کننده یا تولید کننده ارجاع و در نهایت داروهای جدید وارد کشور میشود.

در حال حاضر طبق آخرین صورت جلسات کمیته مذکور، تا پایان سال ۱۳۶۹ کلاً ۱۲۰۰ قلم دارو در لیست دارویی رسمیت یافته

فروش کل داروئی کشور (۱۳۶ میلیارد ریال) فقط ۲/۹ درصد مصرف کل داروئی کشور را تشکیل میدهد. از جمله داروهای پر مصرف این گروه به ترتیب میتوان از ۱: قرص متیل دوبا - ۲ - کپسول کلوفیرات - ۳ - قرص دی پیریدامول - ۴ - قرص پروپرانولول - ۵ - قرص آنتولول نام برد که این پنج قلم دارو به تنها ی حدود ۶۰ درصد فروش داروهای قلبی عروقی را تشکیل میدهد.

نحوه توزیع داروهای قلبی عروقی
داروهای قلبی عروقی از مصرف چندان بالائی برخوردار نیستند و غالباً تخصصی بوده و در مواد خاص مورد مصرف قرار میگیرند، خصوصاً اینکه این داروها بدلیل حساسیت، خودسرانه مصرف نشده و معمولاً با نسخ پزشکان متخصص تجویز میگردند.
از کل ۹۸ قلم داروهای قلبی عروقی بدلیل مصرف محدود، تخصصی بودن و یا الزام استفاده به جای اقلام پر مصرف و متداول، در موقع عدم پاسخ سایر داروها تعداد ۳۰ قلم از

داروهای قلبی عروقی لیست داروئی ایران شامل ۹۸ قلم میباشد که این داروهادر ده زیر گروه تقسیم میشوند.

این داروها توسط فوریتهای داروئی هلال احمر وارد و در موقع ضروری در اختیار مراکز دانشگاهی و یا نسخ متخصصین ذیر بسط قرار میگیرد. ضمناً از کلیه پزشکان متخصص

یکی از گروههای درمانی، نسبت به ارائه اطلاعات در مورد کانونهای تامین کننده و سایر مسائل ذیر بسط اقدام خواهد شد. امید است با شناخت انواع مختلف داروهای لیست رسمی

در سال ۶۹ میزان مصرف داروهای قلبی عروقی تنها ۲/۹ درصد مصرف کل داروئی کشور را تشکیل داده است.

دارویی کشور، از تجویز داروهای مختلف خارج از لیست مزبور پرهیز گردد.

داروهای قلبی - عروقی موجود در لیست دارویی ایران

داروهای قلبی عروقی لیست داروئی ایران شامل ۹۸ قلم میباشد که این داروها در زیر گروههایی بشرح زیر طبقه بندی شده اند:

- ۱- دیورتیکها
- ۲- گلیکوژیدهای قلبی
- ۳- داروهای ضد آنژین صدری
- ۴- داروهای ضد آریتمی
- ۵- داروهای مسدود کننده کانالهای

کلسیم

- ۶- داروهای گشاد کننده عروق سطحی
  - ۷- داروهای مورداستفاده در شوک
  - ۸- داروهای ضد فشار خون
  - ۹- داروهای ضد چربی خون
  - ۱۰- داروهای قلبی عروقی متفرقه
- در سال ۶۹ فروش کل داروهای قلبی عروقی ۳/۹ میلیارد ریال بوده که در مقایسه با

تحویل مراکز درمانی تخصصی میشود.

۲- گلیکوزیدهای قلبی

لیست گلیکوزیدهای قلبی در جدول شماره ۲ بازتاب یافته و کلاً شامل چهار قلم اشکال مختلف دیگوکسین است. از این اقلام

داروهای مسدود کننده کانالهای کلسیم بسیار پر مصرف بوده و فقط پیش‌بینی نیاز سالانه کپسول نیوفلپین یکصد میلیون عدد است.

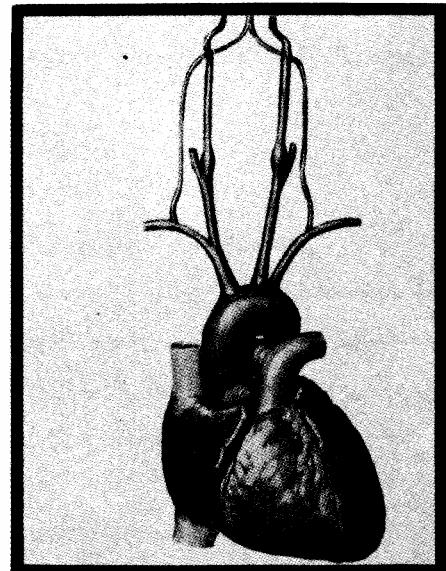
الگریر دیگوکسین بدلیل مصرف خیلی محدود و وجود قطره دیگوکسین، بمقدار خیلی کم توسط شرکت سهامی داروئی کشور وارد میشود. قابل ذکر است که قرص دیگوکسین از جمله داروهای پر مصرف بوده و سالی حدود پنجاه میلیون عدد از این قرص تدارک و مصرف میگردد.

۳- داروهای ضد آنژین صدری
در این گروه تابلوکرها با خاصیت ضد آنژین صدری، ضد آریتمی، کاهنده فشار خون (آلبرنولو و پروپرانولول)، دی پیریدامول با خاصیت مهار کننده تجمع پلاکت و پیشگیری کننده از انفارکتوس مجدد میوکارد و بالاخره نیتراتها شامل ایزوسور باید نیترو گلیسرین با خاصیت ضد آنژین، پائین آورنده فشار خون و کاهنده بار قلب قرار گرفته است. کل داروهای این گروه مطابق جدول شماره ۳ مشتمل بر ۲۱ قلم بوده که شش

بیماریهای قلب و عروق خواسته شده که برای ملاحظه حال بیماران و حمایت از سیاستهای داروئی اینگونه داروهای فوق العاده تخصصی را در موارد ضروری تجویز نمایند.

۱- دیورتیکهای موجود در لیست داروئی ایران

همانطوریکه در جدول شماره ۱ ملاحظه میگردد کلاً ۲۱ قلم از انواع مختلف دیورتیکها در لیست داروئی گنجانده شده است. از این تعداد ۸ قلم تولید داخلی بوده که بمقدار کافی در طی سال تهیه و در اختیار کلیه داروخانه‌ها و مراکز درمانی قرار میگیرد. از این گروه، فورساید ۲۵ میلی توسط فوریتها دارویی وارد شده و

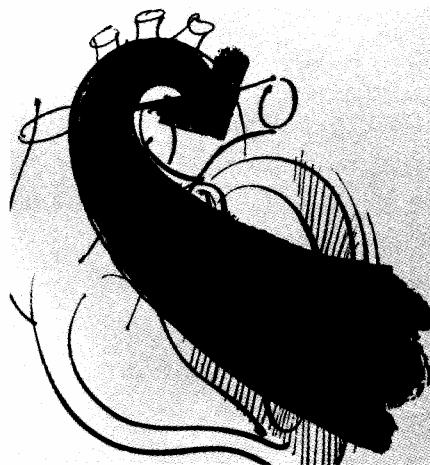

تحویل مراکز دیالیز میگردد. قرص آمیلوراید - اچ نیز اخیراً وارد لیست داروئی شده و تا فرمولاسیون و فراهم آوردن مقدمات تولید داخلی، به مقدار محدود از طریق فوریتها وارد و

صرف محدود: دارند توسط فوریتهای داروئی هلال احمر تامین و تحويل مراکز درمانی قلب میگردد.

قلم شامل آمپول پروپرانولول، آمپول دیپیریدامول، قرص نیتروگلیسرین جویدنی، قرص آلپرنولول ۵۰ و ۲۰۰ میلی و قرص پستالاریتریتول قسترانیتیت بدلیل صرف

۵- داروهای مسدود کانالهای کلسیمی
از گروه داروهای مسدود کننده کانالهای کلسیم، سه داروی نیوفدیپین، و راپامیل و دیلتیازم در لیست داروئی آمده و داروهای مزبور از طریق واردات تامین میگردد داروهای این گروه بسیار پر صرف بوده و فقط پیش‌بینی تیاز سالانه کپسول نیوفدیپین یکصد میلیون عدد در سال است. قرص دیلتیازم به شرط تولید داخلی اخیراً وارد لیست شده و بمقدار محدود از طریق فوریتهای داروئی وارد و در موارد خیلی ضروری در اختیار بیماران قرار میگیرد.
داروهای این گروه در جدول شماره ۵ بازتاب یافته است.

فوق العاده کم در مراکز درمان قلب توسط فوریتها وارد و تحويل میگردد. ضمناً قرص پروپرانولول ۸۰ میلی و پلاستر نیتروگلیسرین به شرط ساخت داخل در لیست گنجانده شده و بعد از اخذ پروانه تولید داخلی، تهیه و توزیع خواهد شد.

۶- داروهای گشاد کننده عروق سطحی
سه قلم دارو در این گروه گنجانده شده که نیکوتینیک اسید توسط شرکت سبحان تولید شده و تولازولین از طریق شرکت سهامی دارویی کشور وارد میگردد (جدول ۶).

۴- داروهای ضد آریتمی

از این گروه (جدول شماره ۴) بغير از کپسول پروکایین آمید و کپسول دیزوپیرامید ۱۰۰ و ۱۵۰ میلی، بقیه وارداتی بوده و اصولاً داروهای این گروه خصوصاً انواع تزریقی بیشتر در مراکز اورژانس و داروخانه‌های شبانه روزی دولتی توزیع میگردد. تعداد داروهای این گروه ۱۳ قلم است که ۵ قلم از آنها که

۷- داروهای مورد استفاده در شوک
تعداد ۶ قلم داروهای تزریقی این گروه غالباً تحويل مراکز درمانی اورژانس میگردد. داروهای مزبور در اختیار داروخانه‌های شبانه‌روزی نیز قرار میگیرد. صرف این داروها که فوق العاده تخصصی است بسیار محدود بوده و

بغیر از ابی‌نفرین که تولید داخلی بوده و در کلیه داروخانه‌ها توزیع می‌گردد، بقیه وارداتی و توزیع آنها محدود است. اسمی داروهای این گروه در جدول شماره ۷ درج گردیده است.

۹- داروهای ضد چربی خون
کپسول کلوفیرات وارداتی توسط شرکت سهامی دارویی کشور و کپسول سمی فیرات تولید داخلی از پر مصرف‌ترین داروهای این گروه است و فقط با درخواست مراکز تخصصی دانشگاهی و بسیار محدود دو قلم کپسول ژمیفیروزیل و قرص لوستاتین توسط فوریتهای دارویی هلال احمر تهیه و تحويل می‌گردد. داروهای این گروه در جدول شماره ۹ ملاحظه می‌گردد.

۱۰- داروهای ضد فشار خون

در جدول شماره ۱۰ داروهای قلبی عروقی متفرقه گنجانده شده که هر کدام بنوبه خود دارای خواص درمانی اختصاصی می‌باشد در این گروه جمماً ۵ قلم دارو گنجانده شده و همه آنها وارداتی هستند. قابل ذکر است که لیست داروهای قلبی عروقی ایران به لحاظ تنوع به هیچوجه قابل مقایسه با سایر کشورها نبوده، حتی خیلی از داروهای موجود در لیست دارویی ایران هنوز در کشورهای اروپائی به ثبت نرسیده است. ناگفته پیداست که تجویز داروهای خارج از لیست مزبور و فرستادن بیمار سرگردان بدنبال داروهای دیگر خصوصاً در مورد بیماران قلبی عروقی توجیه منطقی نداشته و امید است چاپ این مقاله کمکی برای شناخت بیشتر داروهای قلبی عروقی موجود در لیست دارویی ایران و مراکز توزیع آنها باشد.

۱۱- قرص متیل دوبا و قرص آتنولول با مصرف ۲۰۰ و ۶۰ میلیون عدد در سال از جمله پر مصرف‌ترین و ارزبرترین داروهای قلبی عروقی هستند.
۱۲- داروهای ضد فشار خون
۲۵ قلم دارویی پر مصرف در گروه داروهای ضد فشار خون جای گرفته است. این داروها علیرغم مکانیسم‌های مختلف بدليل خاصیت اصلیشان که پائین آوردنده فشار خون است در این گروه طبقه بندی شده است. قرص متیل دوبا و قرص آتنولول با مصرف ۲۰۰ و ۶۰ میلیون عدد در سال از جمله پر مصرف‌ترین و ارزبرترین داروهای قلبی عروقی هستند. بقیه داروهای این گروه هر کدام بنوبه خود از اهمیت خاصی برخوردارند ولی در هر حال ۱۰ قلم از داروهای این گروه توسط فوریتهای هلال احمر وارد شده و در مواردی که با داروهای دیگر درمان مطلوب حاصل نباشد از آنها در جهت درمان بیماران استفاده می‌گردد. توزیع داروهای مزبور محدود بوده و غالباً تحويل مراکز دانشگاهی می‌گردد. اسمی داروهای ضد فشار خون موجود در لیست دارویی ایران در جدول شماره ۸ بازتاب یافته است.

جدول ۱. نام و مشخصات دیبورتیکهای موجود در لیست دارویی ایران و نحوه توزیع آنها

ردیف	نام و مشخصات دارو	نام شرکت‌واردگذشته	نام شرکت‌های توزیع‌کننده	نام شرکت‌های توسعه نمودنده	نام شرکت‌واردگذشته	نام شرکت‌های توزیع کننده	نام مراکی که دارو در اختصار بیماران فراماری‌گیرد (نمایجی)
۱	فروض اسازولاسد ۲۵۰ ملی‌گرم	ابران دارو	بسخ راری	-	دروپخت	دروپخت	کلبه داروخانه‌ها و مراکز درمانی
۲	و بال اسازولاسد ۵۰۰ ملی‌تریکی	-	-	-	-	-	داروخانه‌ای شبانه‌وری و مراکز درمانی
۳	فروض کلروتالیدون ۱۰۰ ملی	سخان	-	-	سخان	-	کلبه داروخانه‌ها و مراکز درمانی
۴	فروض هیدروکلورسارد	-	-	-	-	-	کلبه داروخانه، داروپخت
۵	فروض هورساد ۴۰ ملی	کمدازو	-	-	کمدازو، هیدردازو	-	کلبه داروخانه‌ها و مراکز درمانی
۶	آموال هورساد ۱۰ ملی	کمدازو	-	-	-	-	کلبه داروخانه‌ها و مراکز درمانی
۷	هورساد ۲۵۰ ملی بزای اسغووزن	فوریتی‌ای دارویی	-	-	-	-	مراکز دالسر
۸	فروض اسپرسوبولکون ۲۵ ملی	اورخان، صنعتی	-	-	-	-	کلبه داروخانه‌ها و مراکز درمانی
۹	فروض سربامن اخ	ابران دارو، سخان	بسخ راری	-	-	-	کلبه داروخانه‌ها و مراکز درمانی
۱۰	فروض امیلورا اخ	فوریتی‌ای دارویی	-	-	-	-	فروشی‌ای دارویی
۱۱	ماسترول ۱۰ درصد	ندارکات هلال احمر	بسخ مردوس	-	-	-	داروخانه‌ای شبانه‌وری و مراکز درمانی
۱۲	ماسوول ۲۰ درصد	فرآورده‌ای تریکی	بسخ مردوس	-	-	-	داروخانه‌ای شبانه‌وری و مراکز درمانی

جدول ۲. نام و مشخصات گلیکوزیدهای قلی موجود در لیست دارویی ایران و نحوه توزیع آنها

ردیف	نام و مشخصات دارو	نام شرکت‌واردگذشته	نام شرکت‌های توزیع‌کننده	نام شرکت‌های توسعه نمودنده	نام مراکی که دارو در اختصار بیماران فراماری‌گیرد (نمایجی)
۱	فروض دیگوکس ۰/۲۵ ملی‌گرم	-	-	-	کلبه داروخانه‌ها و مراکز درمانی
۲	فطره دیگوکس ۰/۵ ملی‌گرم در صنعتی بارس	-	-	-	کلبه داروخانه‌ها و مراکز درمانی
۳	الکرس دیگوکس ۰/۵ ملی‌گرم در	-	-	-	کلبه داروخانه‌ها و مراکز درمانی
۴	آموال دیگوکس ۰/۵ ملی‌گرم در	-	-	-	کلبه داروخانه‌ها و مراکز درمانی

جدول ۳. نام و مشخصات داروهای ضدآرثی صدری موجود در لیست دارویی ایران و نحوه توزیع آنها

ردیف	نام و مشخصات دارو	نام شرکت‌واردگذشته	نام شرکت‌های توزیع‌کننده	نام شرکت‌های توسعه نمودنده	نام مراکی که دارو در اختصار بیماران فراماری‌گیرد (نمایجی)
۱	فروض ابزوسورسید ۱۰ ملی	بولید دارو شهد فیسبی	-	-	کلبه داروخانه‌ها و مراکز درمانی
۲	فروض ابزوسورسید ۵ ملی	بولید دارو شهد فیسبی	-	-	کلبه داروخانه‌ها و مراکز درمانی
۳	فروض بروبرابول ۱۰ ملی	تولید دارو رو زد دارو	-	-	کلبه داروخانه‌ها و مراکز درمانی
۴	فروض بروبرابول ۴۰ ملی	تولید دارو رو زد دارو	-	-	کلبه داروخانه‌ها و مراکز درمانی
۵	فروض بروبرابول ۸۰ ملی	روزدارو	-	-	کلبه داروخانه‌ها و مراکز درمانی
۶	آموال بروبرابول ۱ ملی	فوریتی‌ای دارویی	-	-	فروشی‌ای دارویی
۷	فروض دیسپرید امول ۲۵ ملی	تولید دارو، سخان	-	-	کلبه داروخانه‌ها و مراکز درمانی
۸	فروض دیسپرید امول ۷۵ ملی	تولید دارو، سخان	-	-	کلبه داروخانه‌ها و مراکز درمانی
۹	آموال دیسپرید امول ۱۰ ملی	فوریتی‌ای هلال احمر	-	-	فروشی‌ای دارویی و مراکز درمانی
۱۰	ساد ستروکلریسین	کی سی سی	-	-	تخصصی
۱۱	برول ستروکلریسین ۰/۲ ملی	شرکت سهامی دارویی	-	-	کلبه داروخانه‌ها و مراکز درمانی
۱۲	کیبول ستروکلریسین ۲/۵ ملی	کنور	-	-	کلبه داروخانه‌ها و مراکز درمانی
۱۳	قرمن ستروکلریسین ۴/۶ ملی	کنور	-	-	کلبه داروخانه‌ها و مراکز درمانی

۱۴	آمول سینتروکلرین ۵۰ ملی	شرکت سهامی	شرکت سهامی داروئی کشور، رازی	شرکت سهامی داروئی کشور، رازی
۱۵	آمول سینتروکلرین ۵ ملیگرمی	-	-	-
۱۶	فروض سینتروکلرین حوتی ۱/۱۵ ملی	فروپنهای داروئی	فروپنهای داروئی	فروپنهای داروئی
۱۷	بلستر سینتروکلرین ۵ ملی	-	-	-
۱۸	بلستر سینتروکلرین ۱۰ ملی	-	-	-
۱۹	فروض آلبزتوول ۲۰۰ ملی	فروپنهای داروئی	فروپنهای داروئی	فروپنهای داروئی
۲۰	فروض آلبزتوول ۵۰ ملی	فروپنهای داروئی	فروپنهای داروئی	فروپنهای داروئی
۲۱	فروض پنتا اربتریتل تترانیتریت ۲۵ ملی	فروپنهای داروئی	فروپنهای داروئی	فروپنهای داروئی

جدول ۴. نام و مشخصات داروهای ضدآریتمی موجود در لیست داروئی ایران و نحوه توزیع آنها

ردیف	نام و مشخصات دارو	نام شرکت‌های تولیدکننده	نام شرکت واردکننده	نام شرکت‌های توزیع کننده	نام مراکزی که دارو در اختیار سماوان قرارمی گیرد (ستخمه‌جی)
۱	فروض آمودارون	-	-	-	کلبه داروخانها و مراکز درمانی
۲	آمول آمودارون ۱۵۰ ملی	-	-	-	فروپنهای داروئی و مراکز درمانی
۳	آمول بریتسلیوم نیتریت	-	-	-	دروخانه‌های شاسع‌زوری و مراکز درمانی تخصصی
۴	آمول لیدوکائین ۱٪ بنج ملی‌متری	-	-	-	دروخانه‌های شاسع‌زوری و مراکز درمانی تخصصی
۵	آمول لیدوکائین ۲٪ بنج ملی‌متری	-	-	-	دروخانه‌های شاسع‌زوری و مراکز درمانی تخصصی
۶	اینفیوزن لیدوکائین یک گرم در ۵ ملی‌لیتر	-	-	-	دروخانه‌های شاسع‌زوری و مراکز درمانی تخصصی
۷	کسیول بروکاشن آمد	کسیدارو	-	-	کلبه داروخانها و مراکز درمانی تخصصی
۸	آمول بروکاشن آمد ۱۰۰ ملی	-	-	-	فروپنهای داروئی و مراکز درمانی تخصصی
۹	فروض بروکاشن آمد ۵۰۰ ملی رتارد	-	-	-	فروپنهای داروئی و مراکز درمانی تخصصی
۱۰	فروض کنندین سلفات رتارد	-	-	-	کلبه داروخانهای شاسع‌زوری و مراکز درمانی تخصصی
۱۱	کسیول دیزوبیرامید ۱۰۰ ملی	تولید دارو	-	-	کلبه داروخانها و مراکز درمانی
۱۲	کسیول دیزوبیرامید ۱۵۰ ملی	تولید دارو	-	-	کلبه داروخانها و مراکز درمانی
۱۳	فروض بروپاکنون هیدروکلراید ۳۵۰ ملی	-	-	-	فروپنهای داروئی و مراکز درمانی تخصصی

جدول ۵. نام و مشخصات داروهای مسدودکننده کانالهای کلسمی موجود در لیست داروئی ایران و نحوه توزیع آنها

ردیف	نام و مشخصات دارو	نام شرکت‌های تولیدکننده	نام شرکت واردکننده	نام شرکهای توزیع کننده	نام مراکزی که دارو در اختیار سماوان قرارمی گیرد (ستخمه‌جی)
۱	کسیول سیندیپین	-	-	-	کلبه داروخانها و مراکز درمانی
۲	فروض سیندیپین ۵ ملی	-	-	-	فروپنهای داروئی، مراکز درمانی تخصصی
۳	فروض ورابامیل ۴۰ ملی	-	-	-	کلبه داروخانهای شاسع‌زوری و مراکز درمانی تخصصی
۴	آمول ورابامیل ۵ ملی	-	-	-	کلبه داروخانهای شاسع‌زوری و مراکز درمانی تخصصی
۵	فروض دلستازم ۶۰ ملی	-	-	-	فروپنهای داروئی و مراکز درمانی تخصصی

جدول ۶. نام و مشخصات داروهای گشادکننده معروق سطحی موجود در لیست دارویی ایران و نحوه توزیع آن

ردیف	نام و مشخصات دارو	نام شرکتی	نام شرکت واردکننده	نام شرکت توزیع کننده	نام مراکزی که دارو در اختیار بیماران قرارمی‌گیرد(نخستینجی)
۱	فروض سکوتینگ اسد ۱۵۰ میلی	سجان	سجان	بخش رازی	کلیه داروخانه‌ها و مراکز درمانی
۲	فروض سکوتینگ اسد ۲۵ میلی	سجان	سجان	بخش رازی	کلیه داروخانه‌ها و مراکز درمانی
۳	آمبول نولازولین	-	-	دارویی کشور	داروخانه‌ها شانه و روی دولتی و مراکز درمانی تخصصی

جدول ۷. نام و مشخصات داروهای مورد استفاده در شوک موجود در لیست دارویی ایران و نحوه توزیع آنها

ردیف	نام و مشخصات دارو	نام شرکتی	نام شرکت واردکننده	نام شرکت توزیع کننده	نام مراکزی که دارو در اختیار بیماران قرارمی‌گیرد(نخستینجی)
۱	و بال دوبونامن	-	داروپخش	داروپخش	داروخانه‌ها شانه و روی دولتی و مراکز درمانی اورژانس
۲	آمبول دوبونامن	-	داروپخش	داروپیش	داروخانه‌ها شانه و روی دولتی و مراکز درمانی اورژانس
۳	آمبول اسی-غرس	داروپیش	داروپیش	داروپیش	کلیه داروخانه‌ها و مراکز درمانی فردوس
۴	آمبول اسی-غرس	فروشگاه دارویی	-	فروشگاه دارویی	فروشگاه دارویی و مراکز درمانی
۵	آمبول مفتمن	-	داروپیش	داروپیش	داروخانه‌ها شانه و روی دولتی و مراکز درمانی تخصصی
۶	آمبول سواری-غرس	فروشگاه دارویی	-	فروشگاه دارویی	فروشگاه دارویی و مراکز درمانی

جدول ۸. نام و مشخصات داروهای ضدشارخون موجود در لیست دارویی ایران و نحوه توزیع آن

ردیف	نام و مشخصات دارو	نام شرکتی	نام شرکت واردکننده	نام شرکت توزیع کننده	نام مراکزی که دارو در اختیار بیماران قرارمی‌گیرد(نخستینجی)
۱	فروض کلونیدین	-	تولید دارو	بخش البرز	کلیه داروخانه‌ها و مراکز درمانی
۲	فروض مندل دوبات	داروپخش، رازی	-	داروپیش	کلیه داروخانه‌ها و مراکز درمانی
۳	آمبول مندل دوبات	-	داروپیش	داروپیش	داروخانه‌ها شانه و روی دولتی و مراکز درمانی تخصصی
۴	فروض گوانتین سلفات	-	فروشگاه دارویی	فروشگاه دارویی	فروشگاه دارویی و مراکز درمانی تخصصی
۵	فروض وزربین ۱/۰ میلی	سجان	-	بخش رازی	کلیه داروخانه‌ها و مراکز درمانی
۶	فروض وزربین ۰/۱۵ میلی	سجان	-	بخش رازی	کلیه داروخانه‌ها و مراکز درمانی
۷	فروض آنتولول ۱۵۰ میلی	تولیدارو، داروپیش	-	داروپیش، البرز	کلیه داروخانه‌ها و مراکز درمانی
۸	فروض آنتولول ۵ میلی	-	-	-	کلیه داروخانه‌ها و مراکز درمانی
۹	فروض برآزوین ۱ میلی	رازی	-	بخش فردوس	کلیه داروخانه‌ها و مراکز درمانی
۱۰	فروض برآزوین ۵ میلی	رازی	-	بخش فردوس	کلیه داروخانه‌ها و مراکز درمانی
۱۱	آمبول هیدرالازین	-	داروپیش	داروپیش	داروخانه‌ها شانه و روی دولتی و مراکز درمانی
۱۲	فروض هیدرالازین ۱۵ میلی	سجان	-	بخش رازی	کلیه داروخانه‌ها و مراکز درمانی
۱۳	فروض هیدرالازین ۲۵ میلی	سجان	-	بخش رازی	کلیه داروها و مراکز درمانی
۱۴	فروض هیدرالازین ۵ میلی	سجان	-	بخش رازی	کلیه داروها و مراکز درمانی

۱۵	آسول مولا میلرت	فروشی دارویی تحصی	فروشی دارویی تحصی	فروشی کشور	دروشی کشور	-	-
۱۶	آسول داروکساد	دارو خانه های سایه روری و مراکز درمانی درمانی	دارو خانه های سایه روری و مراکز درمانی درمانی	دارو خانه های فردوس	دارو خانه های فردوس	-	-
۱۷	کسول داروکساد ۵۰ ملی	فروشی دارویی تحصی	فروشی دارویی تحصی	فروشی دارویی تحصی	فروشی دارویی تحصی	-	-
۱۸	سرپ داروکساد ۵۰ ملی	فروشی دارویی تحصی	فروشی دارویی تحصی	فروشی دارویی تحصی	فروشی دارویی تحصی	-	-
۱۹	وانال سرورساد دسم	فروشی دارویی تحصی	فروشی دارویی تحصی	فروشی کشور	فروشی کشور	-	-
۲۰	وانال سری صافان کلامسلاپ	فروشی دارویی تحصی	فروشی دارویی تحصی	فروشی دارویی تحصی	فروشی دارویی تحصی	-	-
۲۱	فرص کاسوبرل ۲۵ ملی	فروشی دارویی تحصی	فروشی دارویی تحصی	فروشی دارویی تحصی	فروشی دارویی تحصی	-	-
۲۲	فرص کاسوبرل ۵۰ ملی	فروشی دارویی تحصی	فروشی دارویی تحصی	فروشی دارویی تحصی	فروشی دارویی تحصی	-	-
۲۳	فرص آلاموبرل ۵ ملی	فروشی دارویی تحصی	فروشی دارویی تحصی	فروشی دارویی تحصی	فروشی دارویی تحصی	-	-
۲۴	فرص آلاموبرل ۲۵ ملی	فروشی دارویی تحصی	فروشی دارویی تحصی	فروشی دارویی تحصی	فروشی دارویی تحصی	-	-
۲۵	فرص مسوكسیدل ۲۰۰ ملی	فروشی دارویی تحصی	فروشی دارویی تحصی	فروشی دارویی تحصی	فروشی دارویی تحصی	-	-

جدول ۹. نام و مشخصات داروهای ضدجری خون موجود در لیست دارویی ایران و نحوه توزیع آنها

ردیف	نام و مشخصات دارو	نام شرکهای تولیدکنده	نام شرکهای ارائه کننده	نام شرکهای توزیع کننده	نام مراکزی که دارو در اختیار بیماران قرارگیرد(ستخیبی)
۱	کسول کلوفسراپ	دارو پیش	دارو شی کشور	دارو شی کشور ، دارو پیش	کلبه داروخانه ها و مراکز درمانی
۲	کسول سی فنرات	پخش الیز	-	-	کلبه داروخانه ها و مراکز درمانی
۳	کسول رم فیبورسل	فروشی دارویی	-	-	فروشی دارویی و مراکز درمانی
۴	فرص لوساسن ۲۰ ملی	فروشی دارویی	-	-	فروشی دارویی و مراکز درمانی

جدول ۱۰. نام و مشخصات داروهای قلبی عروقی متغیره موجود در لیست دارویی ایران و نحوه توزیع آنها

ردیف	نام و مشخصات دارو	نام شرکهای تولیدکنده	نام شرکهای ارائه کننده	نام شرکهای توزیع کننده	نام مراکزی که دارو در اختیار بیماران قرارگیرد(ستخیبی)
۱	فرص آبی سیاورد	دارو شی کشور	دارو شی کشور	دارو شی کشور ، دارو پیش	کلبه داروخانه ها و مراکز درمانی
۲	آسول آبروپیمن	دارو شی کشور	دارو شی کشور ، فردوس	دارو شی کشور ، فردوس	کلبه داروخانه ها و مراکز درمانی
۳	فرص کلسی دوسلات	دارو شی کشور ، رازی	دارو شی کشور	-	دارو خانه های شبانه روزی و مراکز درمانی
۴	آسول ادست دی سدم	فروشی دارویی	فروشی دارویی	-	کلبه داروخانه ها و مراکز درمانی
۵	بودر سالت ساس سینمو	فروشی دارویی	فروشی دارویی	-	فروشی دارویی و مراکز درمانی